

ARS MUSICA

Je reisgenoot in klassiek

Eternal Light

Hemelse
vergezichten

Ars Musica Concertkoor o.l.v. Patrick van der Linden

Anne Coppoolse, altviool

Cor Coppoolse, cello

Sebastian Haverkate, trompet

Rien Donkersloot, orgel

17 juni 2023, 20.00 uur — Oude Kerk, Zeist

arsmusica.nl

Goedte luisteraar,

Namens alle zangers van het Ars Musica Concertkoor heet ik u van harte welkom bij Eternal Light, een concert waarin het licht vanuit verschillende perspectieven en betekenissen wordt bezongen. Het programma is in elkaar gezet op een manier waarop het eeuwige licht steeds op de voor- of achtergrond aanwezig is, hetzij tekstueel, hetzij muzikaal.

Vriendelijk verzoeken wij u uw mobiele telefoon op stil te zetten. Voor uw medeconcertbezoekers is het storend als zij worden afgeleid door beeldopnames die met telefoons worden gemaakt. Wilt u daar rekening mee houden?

Namens bestuur, directie en musici van Ars Musica wensen we u een aangenaam concert toe!

Patrick van der Linden

Dirigent en artistiek leider Ars Musica

Programma

Drei Hirtenkinder aus Fatima

Arvo Pärt (1935)

Te Deum, BWV B15

Felix Mendelssohn Bartholdy (1809-1847)

Duet mit zwei obligaten Augengläsern, WoO 32

Ludwig van Beethoven (1770-1827)

Warum ist das Licht gegeben dem Mühseligen, opus 74/1

Johannes Brahms (1833-1897)

Lux Aeterna ('Nimrod')

Edward Elgar (1857-1934)

In Paradisum

Eriks Esenvalds (1977)

Eternal source of light divine, HWV 78/1

George Frideric Handel (1685-1759)

Improvisatie voor trompet en koor

Bring us, O Lord God

William Harris (1883-1973)

Lord, thou hast been our refuge

Ralph Vaughan Williams (1872-1958)

Anne Coppoolse – altviool

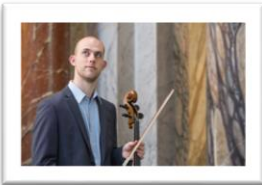
Anne Coppoolse is op negenjarige leeftijd begonnen met het bespelen van de altviool. Ze kreeg les op de Zeeuwse Muziekschool in Middelburg van Simon Duindam en Petra Flipse. Ze wist al snel dat ze van de muziek haar beroep wilde maken en is gaan studeren aan het Fontys Conservatorium te Tilburg bij Gisella Bergman.

In 2016 rondde zij haar masteropleiding van het Fontys Conservatorium af met een 8,5. Ze kreeg lessen van Gisella Bergman en Leo De Neve en baroklessen Antoinette Lohmann. Ze

heeft masterclasses gevolgd bij Mikhail Zemtsov, Francien Schatborn en Esther van Stralen, Asdis Valdimarsdottir en Genevieve Strosser.

Anne is viool- en altvioldocent van de Muziekschool 'Van Oranje' in Wijk en Aalburg en van Muziekschool Gorinchem. Verder heeft Anne ook een passie voor samenspel, waaronder kamermuziek en orkestspel. Ze is aanvoerder van de altviolen in het Ars Musica Orkest. Anne bespeelt een Zeeuwse altviool uit 2002 van Johannes Jacobs.

Cor Coppoolse – cello

Cor Coppoolse (1989) kwam op negenjarige leeftijd in aanraking met de cello. Hij volgde negen jaar celloles op de Zeeuwse Muziekschool in Middelburg bij Rien Hillebrand en Martijn Kooiman. Cor heeft verschillende prijzen gewonnen bij regionale concoursen.

Hij wilde graag doorgaan in de muziek en werd toegelaten op het Fontys conservatorium te Tilburg. Hij volgde zijn

bacheloropleiding en masteropleiding bij Monique Heidema, Jeroen den Herder en Jelena Očić. Zomercursussen en masterclasses heeft hij gevolgd bij o.a. Gerhard Mantel, Maria Kliegel, Alisa Weilerstein, Raphael Wallfisch en Gary Hoffman.

Cor is veelzijdig en heeft inmiddels een breed repertoire opgebouwd. Hij is lid van het Bartholdy Trio en speelt regelmatig met violiste Irene Bossier in kamermuziekverband. Daarnaast is hij aanvoerder van de celli bij het Ars Musica Orkest o.l.v. Patrick van der Linden.

Cor is als cellodocent verbonden bij verschillende muziekscholen. Cor bespeelt een cello van J. N. Leclerc uit de oude-Parijse school uit ca. 1775.

www.corcoppoolse.com

Sebastiaan Haverkate – trompet

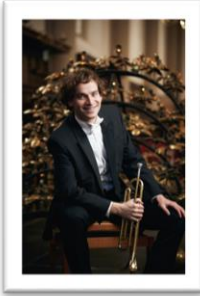

Foto: Eduardus Lee

Sebastiaan Haverkate (1993) begon op tienjarige leeftijd als trompettist bij de PTT-fanfare te Hengelo. Vanuit de blaasmuziek ontplooiëde hij zich tot veelzijdig trompettist en muzikant. Hij studeerde lichte en klassieke muziek aan de conservatoria van Arnhem en Utrecht respectievelijk.

Dit combineerde hij met een studie Aardwetenschappen aan de Universiteit Utrecht. Inmiddels is Sebastiaan volledig werkzaam in de muziek als docent, dirigent en arrangeur, maar nog altijd het liefst met de trompet. Zijn veelzijdigheid maakt dat hij vrijwel alle stijlen combineert. Zo was hij de afgelopen jaren onder meer te beluisteren bij het Nationaal Jeugdorkest, ARS Musica en de Nieuwe Philharmonie Utrecht, maar bijvoorbeeld ook bij de Hiphop/Soul formatie JohnFrost. Een bijzondere plek daarbij heeft het Sweelinck

Koperkwintet dat Sebastiaan in 2018 oprichtte: een unieke koperformatie die vrijwel altijd optreedt in combinatie met orgel. Zelden kwamen de diverse uitersten treffender samen dan afgelopen november: 's ochtends de Messiah van Händel en 's avonds de Toppersband in de Arena. "Mooier kan niet," aldus de Utrechter.

Rien Donkersloot – orgel

Rien Donkersloot studeerde orgel en kerkmuziek aan het Rotterdams Conservatorium bij Bas de Vroome en Ben van Oosten en studeerde hiervoor summa cum laude af.

Daarnaast studeerde hij aan de Nederlandse Beiaardschool in Amersfoort bij Frans Haagen. Deze studie rondde hij in 2011 cum laude af.

Hij won diverse prijzen op beiaard- en orgel(improvisatie)concoursen in binnen- en buitenland. Rien is organist van de St.-Joriskerk in Amersfoort en de Laurentiuskerk te Mijnsheerenland. Als beiaardier is hij actief als stadsbeiaardier van Brielle, Haarlem, Goes en Ridderkerk. Verder heeft hij een uitgebreide concertpraktijk op orgel

en beiaard met speciale interesse en aandacht voor improvisatie.

Voor meer info zie: www.riendonkersloot.nl

Patrick van der Linden – dirigent

Patrick van der Linden is een bevlogen dirigent en muziektheoreticus die inspireert tot samen muziek maken. Hij studeerde koordirectie, orkestdirectie en muziektheorie aan diverse conservatoria. Op het Rotterdams Conservatorium werd hij als high potential aangemerkt en hij behaalde zijn diploma's met onderscheiding.

Als analytisch vaardige en creatieve musicus die als idealistische optimist in het leven staat, onderneemt hij voortdurend initiatieven om

kennis van muziek over te dragen tijdens uiteenlopende muzikale projecten. Deze drive en passie voor muziek zit in zijn genen; Patrick zong van kinds af aan in koren en was al koordirigent in de zesde klas van de middelbare school.

In 2008 stond Patrick als oprichter aan de wieg van Ars Musica, dat groot werd onder zijn artistieke leiding. Hij is als chef verbonden aan het Ars Musica Concertkoor, Kamerkoor en Orkest. Daarnaast richtte hij het kamerkoor Canticum Amicorum op en is hij actief als dirigent van het Zeeuws Vocaal Ensemble, het Haags Toonkunstkoor en Merwe's Oratoriumvereniging. Het werken met en ontwikkelen van jong muzikaal talent is op zijn lijf geschreven. Zijn huidige docentschap aan het Koninklijk Conservatorium Den Haag past dan ook geheel in zijn muzikale loopbaan. Eerder doceerde hij aan het Rotterdams Conservatorium (2013-2018).

De concertprogramma's van Patrick kenmerken zich door een grote samenhang, verrassende verbanden en een breed spectrum aan muziekstijlen. Naast een voorliefde voor Bach, Beethoven en Brahms bestudeerde Patrick de muzikale negentiende-eeuwse uitvoeringspraktijk én geeft hij in zijn programmering veel aandacht aan repertoire na 1900. Composities van onder meer Daan Manneke, Geerten Liefting, Dirk Zwart, Hans Lachmann en Patrick van Deurzen gingen onder zijn leiding in première.

Vanwege zijn uitgebreide muziekhistorische kennis en de bezielende wijze waarop hij deze overbrengt, geeft Patrick op uitnodiging regelmatig concertinleidingen en verzorgt hij muzikale presentaties bij bedrijven. Hij is een graag geziene coach bij directiecurssussen en zet zijn expertise frequent in bij kamermuziekensembles of orkesten.

Patrick voelt zich musicus in hart en nieren, maar is breed geïnteresseerd: hij studeerde ook economie en verdiept zich graag in andere kunstvormen, filosofie, (kunst)symboliek, geschiedenis en religie.

www.patrickvanderlinden.com

Ars Musica – Concertkoor

Het Ars Musica Concertkoor is een projectkoor dat bestaat uit ambitieuze zangers die graag nieuwe muzikale uitdagingen aangaan. De artistieke leiding van het koor ligt in handen van oprichter Patrick van der Linden. Het koor maakt muziek op hoog niveau en ontvangt voortdurend coaching door zangpedagogen die hun vocale sporen ruimschoots hebben verdiend. Het brengt gevarieerde programma's met hoogtepunten uit de koorliteratuur. Daarnaast doet het Concertkoor mee aan projecten waarin zelden uitgevoerde composities of premières te horen zijn. Het heeft een vaste kern van zangers en wordt per project samengesteld, afhankelijk van de programmering.

Koorleden Ars Musica Concertkoor

Sopranen	Willeke van Braak, Rienke Rolfes, Joanne van der Wende, Mirjam Roukema, Marjan van de Hoef, Nienke van Winkelen, Marianne Colenbrander, Wyanda Buth
Alten	Jacombine den Boer, Linda Korevaar, Corinne Vuijk, Sandra van der Velden, Nienke Knape, Stance Bos, Neline Adams
Tenoren	Bart-Jan Top, Ronald de Jong, Albert-Jan van Ginkel, Gerco Blom, Kees Knulst
Bassen	Niels Stouten, Dirk Louter, Geert Rolfes, Henk Vogel, Geerten van Drongelen, Gert Jan Baan

Teksten en toelichtingen

1. Drei Hirtenkinder aus Fatima – Arvo Pärt (1935)

Aus dem Mund der Kinder und
Säuglinge schaffst du dir Lob.
Alleluja.

*Uit de mond van kinderen en
zuigelingen scheidt u lof.
Halleluja.*

Psalm 8:3

Toelichting

De lof komt uit de mond van de kinderen en zuigelingen. Arvo Pärt verbindt deze tekst aan de verschijningen van Maria bij het Portugese stadje Fatima in 1917. Het verhaal is dat tussen mei en oktober van dat jaar Maria tot zes keer toe verscheen aan de drie herderskinderen Lucia, Francisco en Jacinta. Pärt schrijft:

"In mei 2012 accepteerde ik een uitnodiging vanuit Fátima in Portugal. Fátima was mij natuurlijk al veel langer bekend. Het was het ontroerende verhaal van de drie herderskinderen die de verschijning van de Maagd Maria in het open veld in 1917, dat ik in mijn hoofd mee naar huis nam en waaruit twee jaar later een klein koorstukje voortkwam. De passage die aan het stuk ten grondslag ligt, komt uit Psalm 8: "Uit de monden van kinderen en zuigelingen scheidt u lof". Het moet licht van karakter zijn en de vreugde overbrengen die ik vermoedde bij de drie herderskinderen. Tegelijkertijd ontstond het idee om een concert met mijn muziek te organiseren in de Fondation Beyeler ter gelegenheid van een grote tentoonstelling van Gerhard Richter. Ik had Gerhard Richter een paar maanden eerder ontmoet en de wens dat onze beide werken elkaar ooit zouden ontmoeten, was sindsdien in de kamer. De tentoonstelling in Bazel bood deze mogelijkheid. Zodra ik klaar was met mijn koorwerk, wist ik aan wie het moest worden opgedragen en waar het voor het eerst moest worden uitgevoerd."

2. Te Deum, BWV 115 – Felix Mendelssohn Bartholdy (1809-1847)

Deel 1

Te Deum laudamus; te Dominum
confitemur.

*Wij prijzen U, o God. U, Heer, loven
wij.*

Deel 2

Te æternum Patrem omnis terra
veneratur.

*U, eeuwige Vader, eert heel de
aarde.*

Deel 4

Tibi Cherubim et Seraphim
inaccessabili voce proclamant:
Sanctus, Sanctus, Sanctus Dominus
Deus Sabaoth.
Pleni sunt cæli et terra majestatis
gloriæ tuæ.

*Tot U roepen Cherubijnen en
Serafijnen die zonder ophouden
zingen:
Heilig, heilig, heilig de Heer, de God
der hemelse machten.
Vol zijn hemel en aarde van uw
heerlijkheid.*

Deel 9

Salvum fac populum tuum Domine,
et benedic hereditati tuæ.
Et rege eos, et extolle illos, usque in
æternum.

*Red, Heer, red uw volk en zegen uw
erfdeel,
hoed hen, en draag hen voor immer.*

Deel 12

Fiat misericordia tua Domine super
nos, quem admodum speravimus in
te.
In te Domine speravi; non confundar
in æternum

*Laat uw barmhartigheid neerdalen
over ons, zoals ons vertrouwen
uitgaat naar U.
Op U, Heer, is onze hoop gevestigd;
beschaam ons niet in eeuwigheid.*

Toelichting

Het *Te Deum* (Wij loven u) is een lofzang die in de liturgie van de christelijke kerken van oudsher veel is gebruikt. De tekst ontstond rond het jaar 400, gesteld in ritmisch proza en wordt tegenwoordig toegeschreven aan Nicetas van Remesiana. Legendarisch is het verhaal dat bisschop Ambrosius van Milaan deze tekst in beurtzang met Augustinus zou hebben gezongen ter gelegenheid van diens doop. Het *Te Deum* wordt daarom ook wel de Ambrosiaanse lofzang genoemd.

Bij plechtige dankdiensten, na processies en bij liturgische diensten voor de vorst(in), wordt nog steeds vaak het *Te Deum* gezongen. Tot de Franse revolutie gebeurde dat ook aan het slot van een triomfantelijke intocht, nadat een veldheer een stad had ingenomen. Mendelssohn was pas 17 jaar toen hij in december 1826 zijn *Te Deum* voor achtstemmig gemengd koor, solisten en orgel schreef. Niet alleen past dit werk in programma van vanavond, ook is het onderdeel van onze programmering **Wonderkind Felix**, het tweede deel van onze meerjarige programmering Felix 2022-2029.

3. Duet mit zwei obligaten Augengläsern, WoO 32 – Ludwig van Beethoven (1770-1827)

Deel 1: Allegro

Toelichting

Beethovens humor, een regelmatig onderschatte kant van zijn persoonlijkheid, wierp soms vreemde muzikale vruchten af. Een daarvan is dit werkje voor altviool en cello (1798) met de merkwaardige titel 'duet met twee obligate ('verplichte' of 'onvermijdelijke') brillen'. Het werk werd pas aan het einde van de 19e eeuw gevonden in een bundel schetsen van de meester. Het is niet bekend wie nu de Weense beeldragers waren voor wie Beethoven dit duo schreef. Helaas voltooide Beethoven slechts de helft van het geplande vierdelige werk. Vanavond klinkt het eerste deel, Allegro, een licht en levenslustig werk van een componist die dan nog in de klassieke traditie van Haydn en Mozart componeert, maar ook een werk van "contrasterende elementen" (Hugo Riemann).

4. **Warum ist das Licht gegeben dem Mühseligen, opus 74/1 – Johannes Brahms (1833-1897)**

Deel 1

Warum? Warum ist das Licht
gegeben dem Mühseligen,
und das Leben den betrübten
Herzen? Warum?
Die des Todes warten und kommt
nicht,
und grüben ihn wohl aus dem
Verborgenen;
die sich fast freuen und sind fröhlich,
daß sie das Grab bekommen.
Warum?
Und dem Manne, deß Weg
verborgen ist,
und Gott vor ihm den selben
bedeckt. Warum?

*Waarom geeft hij aan een ellendige
licht,- leven aan een bittere van ziel?,
die smachten naar de dood,
maar hij is er niet,-
ze moeten hem opgraven uit
verborgen voorraden,
die zich verheugen over hun
grafheuvel
en blij zullen zijn
wanneer ze het graf hebben
gevonden,-
en aan een kerel
wiens weg hem verborgen is,-
God heeft hem rondom
afgeschermd.*

Job 3: 20-23

Deel 2

Lasset uns unser Herz sammt den
Händen aufheben zu Gott im
Himmel.

*laten we naar de godheid in de
hemelen ons hart en onze handen
opheffen;*

Klaagliederen 3: 40b-41

Deel 3

Siehe, wir preisen selig, die erduldet
haben.
Die Geduld Hiob habt ihr gehört,

*zie, wij prijzen zalig wie hebben
volhard:
de volharding van Job hebt ge*

und das Ende des Herrn habt ihr
gesehen;
denn der Herr ist barmherzig und ein
Erbarmer.

*gehoord en het einde van de Heer
weet ge,
omdat 'de Heer rijk aan erbarmen is
en mededogend'*

Jakobus 5:11

Deel 4

Mit Fried' und Freud' ich fahr' dahin
in Gottes Willen,
getrost ist mir mein Herz und Sinn,
sanft und stille.

Wie Gott mir verheissen hat,
der Tod ist mir Schlaf worden.

*In vrede en met vreugde ga ik heen
naar Gods wil;
mijn hart en mijn geest zijn gerust,
zacht en stil;
zoals God mij heeft beloofd:
de dood is mijn slaap geworden.*

Martin Luther (1483-1546)

Vertaling: Ria van Hengel

Toelichting

De donkere vierstemmige eerste deel (*Langsam und ausdrucksvoll*) omcirkelt de vraag van het menselijke lijden. Brahms, die bekend was met de barokke principes van emotionele tekstuitbeelding, grijpt met het boek Job terug op een wijsheidstekst uit de Bijbel. Zijn muzikale lijnen en expressieve harmonieën volgen woord voor woord de tekst op de voet. Het is alsof Brahms proza in de muzikale ruimte tekent.

Het deel begint en eindigt met de 'Waaromvraag'. Concreet gaat het om de vraag hoe de goede God lijden kan toestaan, als hij ook de almacht heeft dit te verhinderen. De derde herhaling van de vraag is niet meer ongeduldig of opstandig, maar eerder berustend. Brahms verlengt dan ook de notenwaarde.

Waar in het eerste deel gevraagd wordt naar de zin van lijden en sterven, volgen in de hierna volgende delen andere perspectieven, als reflectie. In het zesstemmige tweede deel is veel minder harmonische onrust en klimt de melodie omhoog tot in de hemel. Het derde deel (*Siehe, wir preisen selig*) is geschreven als een majestueuze (Dorische) melodie in de sopraanpartij op een polyfoon weefsel van stapsgewijs lopende stemmen. (Polyfonie is een vorm van meerstemmigheid waarin iedere stem min of meer gelijkwaardig is en waardoor meerdere melodieën tegelijkertijd klinken. Een canon is een voorbeeld van een polyfone vorm.)

In het slotkoraal geeft Brahms een hommage aan Bach.

5. Lux Aeterna ('Nimrod') – Edward Elgar (1857-1934)

Lux aeterna luceat eis, Domine,
cum sanctis tuis in aeternum, quia
pius es.

Requiem aeternam dona eis,
Domine,
et lux perpetua luceat eis.

Cum sanctis tuis in aeternum quia
pius es.

*Moge het eeuwige licht hen
beschijnen, Heer,
met uw heiligen tot in eeuwigheid,
want Gij zijt genadig.*

*Schenk hen de eeuwige rust, Heer,
en laat het eeuwige licht op hen
schijnen.*

*met uw heiligen tot in eeuwigheid,
want Gij zijt genadig.*

Toelichting

In 1898-1899 componeerde Edward Elgar een reeks variaties voor orkest die bekend werden als de *Enigmavariaties*. Met dit werk brak Elgar door als componist, maar het was in het bijzonder variatie 9, *Nimrod*, die populair werd en tijdens en na Elgars leven voor allerlei bezettingen werd bewerkt. John Cameron (1944) bewerkte *Nimrod* tot een achtstemmig koorwerk, op de tekst 'Lux Aeterna'. Het werk vormde een eerbetoon aan de gevallen Britse soldaten tijdens de Eerste Wereldoorlog en ging in 2016 in première.

6. In Paradisum – Eriks Esenvalds (1977)

In paradisum deducant te angeli;
in tuo adventu suscipiant te
martyres

et perducant te in civitatem
sanctam Jerusalem.

Chorus angelorum te suscipiat
et cum Lazaro, quondam paupere,
aeternam habeas requiem.

*Mogen de engelen u geleiden naar
het paradijs;*

*dat de martelaren bij uw komst u
zullen ontvangen en u binnenleiden
in de heilige stad Jeruzalem.*

*Moge het koor van de engelen u
ontvangen en moge u met Lazarus,
eens een arme, de eeuwige rust
ontvangen.*

Toelichting

Het *In Paradisum* is het laatste deel uit het klassieke *Requiem*. Het wordt in de kerk gezongen als het lichaam van de overledene uit de kerk wordt gehaald om te worden begraven. De zetting van Esenvalds is voor altviool, cello en koor. De fladderende tremolando's (snelle afwisseling van twee tonen die een tert of verder uit elkaar liggen) verbeelden de zacht ruisende vleugels van engelen die ons naar het paradijs leiden. Het koor zingt steeds homofon, als uitdrukking van ultieme rust. (Homofonie is het tegenovergestelde van polyfonie en heeft betrekking op meerstemmige muziek waarbij alle stemmen tegelijkertijd grotendeels hetzelfde ritme

zingen. Verticaal staat het 'recht onder elkaar'.) De strijkers 'zingen' een aantal bovenstemmen die uiteindelijk een 'eeuwige rust' bereiken als hun sterren-achtige tonen verdwijnen in de eeuwigheid. De gedachte van Esenvalds lijkt dat met het overlijden nieuw licht wordt geboren: een ster.

7. **Eternal source of light devine, HWV 78/1 – George Frideric Handel (1685-1759)**

Tekst: Ambrose Philips

Eternal source of light divine
With double warmth thy beams
display
And with distinguish'd glory shine
To add a lustre to this day.

*Eeuwige bron van goddelijk licht,
Edaleer met tweevoudige warmte
Uw stralen
En schijn met grootse glorie
Om deze dag luister bij te zetten.*

Toelichting

Koningin Anna (Stuart) van Groot-Brittannië was van 1702-1707 koningin van Engeland en Schotland en daarna tot 1714 van Groot-Brittannië. In 1712 componeerde Handel voor haar verjaardag een Ode, met als ondertitel *Ode aan de Vrede*. Het werk staat in een rijke traditie van muzikaal huldebetoon aan de Engelse vorsten. Het eerste deel van deze ode, *Eternal source of light devine*, verwijst zowel naar de vorstin als naar de eeuwige bron van licht, die het vredige koninkrijk zou beschijnen.

8. **Improvisatie voor trompet en koor**

Abide with me; fast falls the
eventide;
The darkness deepens; Lord with me
abide.
When other helpers fail and
comforts flee,
Help of the helpless, O abide with
me.

*Blijf bij mij, Heer, want d' avond is
nabij.
De dag verduistert, Heere, blijf bij
mij!
Als and're hulp m' ontbreekt, geluk
m' ontvlieft,
der hulpeloozen hulp, verlaat mij
niet!*

Hold Thou Thy cross before my
closing eyes;
Shine through the gloom and point
me to the skies.
Heaven's morning breaks, and
earth's vain shadows flee;
In life, in death, O Lord, abide with
me.

*Houd hoog uw kruis voor mijn
verdonk'rend oog,
Licht in den schemer, leid mij naar
omhoog!
De morgen daagt, de schaduw gaat
voorbij:
in dood en leven, Heer, blijf mij nabij!*

I fear no foe, with Thee at hand to
bless;
Ills have no weight, and tears no
bitterness.
Where is death's sting? Where,
grave, thy victory?
I triumph still, if Thou abide with me.

*Ik vrees geen kwaad, want bij mij is
de Heer.
Tranen en leed zijn nu niet bitter
meer.
Waar is uw prikkel, dood, wat dreigt
ge mij?
Ik triomfeer, mij is de Heer nabij.*

Liedboek 247

Toelichting

De bekende zetting van William Henry Monk (1823-1889) is het uitgangspunt voor de improvisatie van koor en trompettist. De tekst van *Abide with me* vindt zijn oorsprong in het Bijbelverhaal van de Emmaüsgangers, zoals Lucas dit beschrijft. Twee volgelingen van Jezus ontmoeten op weg naar Emmaüs, zonder het te weten, de opgestane Jezus die met hen meewandelt en ondertussen Bijbelonderwijs geeft. In Emmaüs vragen zijn hun reisgenoot, die ze nog steeds niet hebben herkend, bij hen te blijven, want het is al avond geworden en de duisternis valt. De passage roept op licht te geven in duisternis, gastvrij te zijn aan vreemdelingen. Pas later in de geschiedenis van de christelijke kerk heeft de oproep 'Blijf bij ons, want het is bijna avond en de dag loopt ten einde' (Lukas 24:29) de betekenis gekregen van een oproep aan de Heer om de gelovigen licht te geven en niet in de steek te laten. In deze context is dit lied ontstaan.

9. Bring us, O Lord God – William Harris (1883-1973)

Tekst: John Donne

Bring us, O Lord God, at our last
awakening
into the house and gate of heaven,
to enter into that gate and dwell in
that house,
where there shall be no darkness nor
dazzling,
but one equal light;
no noise nor silence, but one equal
music;
no fears nor hopes, but one equal
possession;
no ends nor beginnings, but one
equal eternity,
in the habitation of thy glory and
dominion,

*O Heer God, voer ons bij het laatste
ontwaken
naar het huis en de poort van de
hemel;
dat wij ingaan in die poort en
verblijven in dat huis,
waar geen duisternis zal zijn en geen
verblinding, maar één egaal
schijnsel;
geen geluid, geen stilte, maar één
heerlijke muziek; geen vrees, geen
hoop, maar één gezamenlijk bezit;
geen eind, geen begin, maar één
eindeloze eeuwigheid, –
in de woning van uw glorie en uw
heerlijkheid,*

world without end.
Amen.

tot in de eeuwen der eeuwen.
Amen.

Toelichting

William Henry Harris (1883–1973) was een van de meest geliefde kathedraalmuzikanten van de eerste helft van de 20e eeuw. Hij was docent orgel en harmonie aan het Royal College of Music van 1921 tot 1955. Hij werd in 1933 ook organist aan St George's Chapel, Windsor en dirigeerde voor de kroningsdiensten in 1937 en 1953. Als beroemde koördirigent schreef hij voornamelijk Anglicaanse kerkmuziek. Het koorwerk *Bring us, O Lord God* is een relatief laat werk, daterend uit 1959, en vormt een religieus gedicht van John Donne dat een stralend beeld van de hemel schetst. Harris bouwt op naar een grootse, sprankelende climax, maar reserveert zijn meest mystieke maten voor de afsluitende 'Amens' en hun slotcadans.

10. Lord, thou hast been our refuge – Ralph Vaughan Williams (1872 - 1958)

Lord, thou hast been our refuge from
one generation to another.
Before the mountains were brought
forth or ever the earth and the world
were made,
Thou art God from everlasting and
world without end.
Thou turnest man to destruction;
again Thou sayest:
Come again, ye children of men.
For a thousand years in Thy sight
are but as yesterday; seeing that is
past as a watch in the night.

*O God our help in ages past,
Our hope for years to come.
Our shelter from the stormy
blast,
And our eternal home.*

As soon as thou scatterest them,
they are even as asleep,
and fade away suddenly like the
grass.
In the morning it is green and

*Heer, schuilplaats zijt gij ons geweest
in geslacht na geslacht.
Van eer de bergen werden gebaard
en gij aarde en wereld voortbracht,
van eeuwig tot eeuwig zijt gij God.
Gij doet een mens weerkeren tot
molm, gij zegt:
zonen van Adam, keert weer!
Want duizend jaren zijn in uw ogen
als de dag van gister zo die
voorbijgaat, als een wake in de
nacht.*

*O God, Die droeg ons
voorgeslacht,
in tegenspoed en kruis,
wees ons een gids in storm en
nacht en eeuwig ons tehuis.*

*Gij spoelt ze weg, zij zijn als een
slaap,
in de ochtend als gras dat opschiet:
in de ochtend in bloei en het schiet
op,*

groweth up,
but in the evening it is cut down and
withered.

For we consume away in thy
displeasure,
and are afraid at thy wrathful
indignation.
For when thou art angry, all our
days are gone,
we bring our years to an end, as a
tale that is told.
The days of our age are threescore
years and ten:
and though men be so strong that
they come to fourscore years,
yet is their strength then but labour
and sorrow.
So passeth it away, and we are
gone.

Turn thee again, O Lord, at the last.
Be gracious unto thy servants.
O satisfy us with thy mercy, and that
soon.
So shall we rejoice and be glad all
the days of our life.

Lord, thou hast been our refuge from
one generation to another.
Before the mountains were brought
forth or ever the earth and the world
were made,
Thou art God from everlasting and
world without end.

And the glorious Majesty of the Lord
be upon us.
Prosper Thou, O prosper Thou the
work of our hands upon us.
O prosper Thou our handy work.

*voor de avond afgesneden en
verdord.*

*Ja, wij vergaan door uw woede,
worden verbijsterd door uw
gramschap,-
Ja, in uw verbolgenheid wenden zich
al onze dagen,
ons vergaan onze jaren als een
zucht.
De dagen onzer jaren, daarin gaan
zeventig jaar,
tachtig jaar als we sterk zijn
en het meeste daarvan is moeite en
verdriet,
want snel wordt het afgesneden, wij
vliegen heen.*

*Keer weer, Ene,- tot wanneer?-
heb deernis over wie u dienen!
Verzadig ons in de ochtend met uw
vriendschap,
dat wij jubelen en verheugd zijn, al
onze dagen.*

*Heer, schuilplaats zijt gij ons geweest
in geslacht na geslacht.
Van eer de bergen werden gebaard
en gij aarde en wereld voortbracht,
van eeuwig tot eeuwig zijt gij God.*

*Kome de lieflijkheid van de Heer
onze God over ons,
bevestig over ons het doen van onze
handen,
het doen van onze handen, bevestig
dat!*

Psalm 90

Toelichting

Lord, Thou hast been our refuge, gecomponeerd in 1921, combineert een zetting van Psalm 90 met Issac Watts' metrische versie van dezelfde psalm (*O God, our help in ages past*) en de verfijnde melodie 'St Anne', waarop de laatste is vaak gezongen. Een klein koor begint de psalm, reciterend, afgewisseld met de regels van het gezang. Zoals de dichter zoekt en zijn reden zoekt voor het eigen bestaan, zoekt de componist met alle muzikale middelen die hij ter beschikking heeft zich een weg de diepte in. Een instrumentale overgang, fugatisch gebaseerd op 'St Anne', leidt tot herhaling van de begintekst - waarin afleidingen van 'St Anne' steeds belangrijker worden ('And the glory of our Lord be upon us'), leidend tot een magistrale climax.

Bijbelteksten zijn met toestemming overgenomen uit de Naardense Bijbelvertaling.

Ars Musica – doelstellingen

Ars Musica is een centrum voor klassieke muziek en beoogt een podium te bieden aan getalenteerde musici. Een van de hoofddoelen is het aanbieden van muzikale schatten uit de klassieke (kerk)muziek. Onder de vlag van Ars Musica vallen diverse ensembles die onder leiding staan van Marjon van der Linden, Arjen Uitbeijerse en artistiek leider Patrick van der Linden.

Ars Musica maakt programma's die verbindingen maken tussen oude genieën als Bach en Beethoven en nieuwe tijdperken. Deze samenhang kenmerkt de programmering die Ars Musica voorstaat. Een tweede belangrijk speerpunt op artistiek vlak is educatie aan kinderen en volwassenen. Er zijn dan ook voorstellingen geschreven ten behoeve van muziekonderwijs aan basisscholen en middelbare scholen.

Ars Musica – uw steun

Een bijzondere Vriendschap met Ars Musica, dat is wat veel Vrienden, Partners en leden van Ondernemersnetwerk voelen. Als Vriend, Partner of lid van het Ondernemersnetwerk bent u een liefhebber of misschien wel een kenner van klassieke muziek, draagt u Ars Musica een warm hart toe, bezoekt u regelmatig onze concerten en wilt u daarnaast uw waardering graag ook in financieel opzicht doen blijken. Voor Ars Musica is uw steun van wezenlijk belang.

Dankzij u is het mogelijk om concerten op hoog niveau te kunnen realiseren. Daarnaast investeren we in onze Ars Musica Koorschool die we als een belangrijke pijler zien onder de activiteiten van onze stichting. Ars Musica doet veel, met weinig mensen en middelen. Uw steun is niet vanzelfsprekend, maar wordt juist daarom door ons zo enorm gewaardeerd. Even belangrijk is het voor ons om bij een concert een zaal vol betrokken Vrienden, Partners en Ondernemers te mogen ontvangen. U bent tenslotte onze ambassadeur! En via uw netwerk hopen wij weer nieuw publiek te bereiken en te laten genieten van Bach tot nu, van Greatest Hits tot de 'Klassieke Verrassing'.

Wilt u Ars Musica steunen? Word vriend van ons! Hiermee maakt u onze activiteiten mogelijk. U bent vriend vanaf € 49,00 per jaar. Bezoek voor meer informatie onze website www.arsmusica.nl.

Ars Musica – ondernemersnetwerk

Ondernemersnetwerk Ars Musica steunt het concert van vanavond.

Ars Musica is een jonge stichting met tal van activiteiten. Professioneel in uitvoering, persoonlijk in beleving, vanuit de christelijke norm. Het is in financieel opzicht niet gemakkelijk om de Stichting draaiende te houden. Overheden stellen minder geld beschikbaar waardoor projecten moeten worden afgezegd of eenvoudiger uitgevoerd. Het Ondernemersnetwerk Ars Musica vindt dat de Stichting de kans moet krijgen om de kwaliteit

van de muziek hoog te houden, en om de integere en authentieke muzikale benadering te kunnen blijven vasthouden. Het Ondernemersnetwerk heeft daarom een financiële bijdrage verzorgd aan dit concert.

Het Ondernemersnetwerk wil zich graag verder uitbreiden. Als u ondernemer bent, of bij een onderneming werkt die hiervoor belangstelling heeft, dan nodigen wij u uit om contact met ons op te nemen. Dan kunnen we bespreken hoe u betrokken kunt raken, wat u hiervoor moet doen en wat de specifieke mogelijkheden zijn voor uw bedrijf om waarde te ontwikkelen als lid van het netwerk.

Dirk Louter (Dirk Louter Advies en Management/Energy Fast Forward),
dirklouter@planet.nl (tel. 06 – 15 05 6005).

BVD – partner Ars Musica

BVD advocaten is een bijzonder kantoor. We geloven in de combinatie van kwaliteit en betrokkenheid. De hoogste standaard als het gaat om kennis en vaardigheden, maar nooit schreeuwerig. Onze betrokkenheid op idealen en overtuigingen wordt door onze cliënten gewaardeerd. Het levert vaak de drive op die je nodig hebt om de belangen van je opdrachtgever echt verder te brengen.

Toen we zochten naar fijnbesnaarde partners om onze maatschappelijke verantwoordelijkheid mee vorm te geven, troffen we Ars Musica. We bleken in dezelfde waarden te geloven: het rijke van de traditie combineren met het vinden van nieuwe vormen. En we besloten dat de komende jaren met elkaar te gaan uitstralen.

Lansigt – partner Ars Musica

Lansigt accountants en belastingadviseurs B.V., met vestigingen in Alphen aan den Rijn, Gouda en Ridderkerk, is sinds 2015 partner van Stichting Ars Musica.

Bij Lansigt zien we de dingen anders. Wij zien de ondernemer. De uitdagingen. De risico's én de ruimte. Wij willen ondernemers aanzetten hun uitdaging te realiseren. Op een verantwoorde manier.

Met de kennis van nu, maar nieuwsgierig naar morgen. De blik gericht op die ene stip aan de horizon en niet bang om ongebaande paden te verkennen. Zo ontstijgen we de middelmaat, samen met onze klanten. Dat geeft energie. Dat doen we met 120 ondernemende professionals voor kleine en grote bedrijven in het MKB.

Wij vinden het van groot belang om een bijdrage te leveren aan een beter milieu, een menswaardige samenleving en een gezonde toekomst voor de volgende generaties.

Ars Musica werkt hard en vol energie aan het vervullen van haar droom en Lansigt helpt hen graag hun uitdaging te realiseren!

Roza vastgoed – partner Ars Musica

De ROZA Groep richt zich op de verduurzaming van vastgoed, veelal op momenten van planmatig onderhoud en dat bevindt zich in een stroomversnelling. Juist daarom is de steun aan Ars Musica gebaseerd op het besef dat je als onderneming deel uitmaakt van de maatschappij waarin cultuur onmisbaar is. Waar ROZA zich richt op de instandhouding van vastgoed is cultuur een aspect dat je moet onderhouden. De klassieke muziek is zo'n aspect waarin de rol en positie van Ars Musica niet te onderschatten is. In feite maken zij de klassieke muziek toekomstbestendig, zij verduurzamen deze als het ware.

Dat ROZA als familiebedrijf met ruim honderdvijftig medewerkers zich al sinds vele jaren richt op onderhoud van vastgoed betekent ook dat dat vastgoed bewaard blijft. De klimaatwinst van instandhouding van gebouwen en woningen is enorm als je tegelijkertijd verduurzaamt. ROZA voelt zich thuis bij Ars Musica als dé verduurzamers van ons klassiek muzikaal erfgoed. Tegelijkertijd geeft men ruimte aan ontwikkeling van talent hetgeen direct parallel aan die ontwikkelingsambitie van ROZA.

Dit concert werd mede mogelijk gemaakt door
Ondernemersnetwerk Ars Musica

www.dirklouter.nl

www.ars-audiendi.nl

www.lansigt.nl

www.willedonker.nl

www.la-merorthopedie.nl

Bakkerij **Voordijk**

www.bakkerijvoordijk.nl

www.bis.nl

www.thehyve.nl

www.clairfort.nl

www.arsvirens.nl

www.rwv.nl

www.adxpert.nl

www.rozavastgoedonderhoud.nl

Dit concert werd mede mogelijk gemaakt door
Ondernemersnetwerk Ars Musica

www.korelon.nl

www.ronald-devisser.nl

www.bvd-advocaten.nl

www.klimaatservice.nl

www.vanpeltrecycling.nl

www.drukkerijholland.nl

Oskam Business Control

Gebr Vletter & Den Haan
LELIEVEREDELING

www.vletterdenhaan.nl

vanegmondvanhirtum.nl

www.autokwaak.nl

WAARDE
VOORJE
GELD

www.waardevoorjegeld.nl

www.verheesnotarissen.nl

www.vandorp.eu

Uw drukwerk op papier gemaakt met vezels uit bloemrijke bermen?

Drukkerij Holland is partner van
Bijenlandschap en NL Greenlabel.

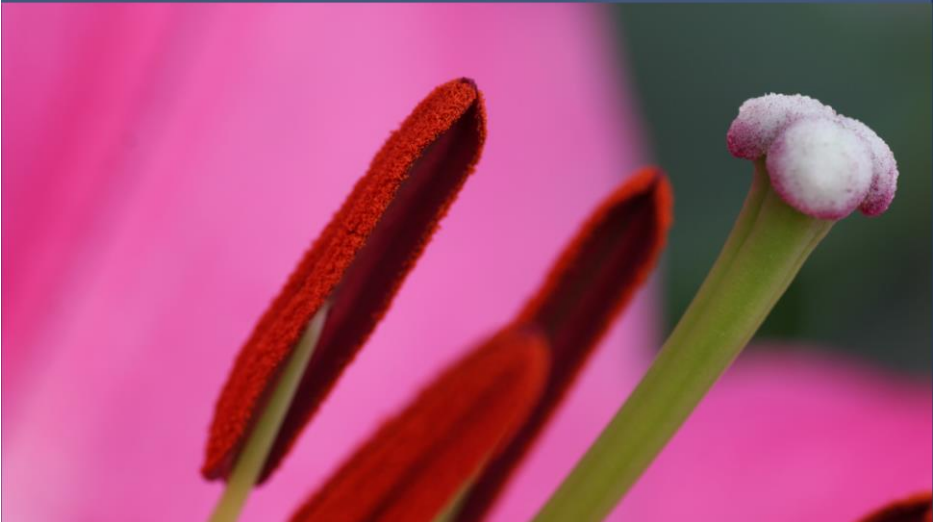

Papier met bloemrijk maaisel
uit het Bijenlandschap

T 0172 - 43 22 97 | E info@drukkerijholland.nl | W www.drukkerijholland.nl

Gebr Vletter & Den Haan
LELIEVEREDELING

BVD advocaten is met overtuiging hoofdsponsor van de uitvoering van de Matthäus Passion door het koor en orkest van Ars Musica. Eerst in Kampen, nu in Rotterdam. Een muzikaal meesterwerk.

De combinatie van kennis, kwaliteit en betrokkenheid kenmerkt zowel het muzikale van Ars Musica als de juridische dienstverlening van BVD advocaten.

- Moerbeij 11
3371 NZ Hardinxveld-Giessendam
- (0184) 61 89 74
- hardinxveld@bvd-advocaten.nl
- www.bvd-advocaten.nl

Barneveld

Hardinxveld-Giessendam

Kampen

Veenendaal

VAN DORP. VOOR MORGEN.

Uw gebouwtechniek duurzaam geregeld

- ✓ Technisch Beheer
- ✓ Gebouwveiligheid
- ✓ Gebouwautomatisering
- ✓ Energiemanagement
- ✓ Zwembadtechniek
- ✓ Railinfra
- ✓ Inspecties
- ✓ Projecten

vandorp.eu | werkenbijvandorp.eu

LA MER
ORTHOPEDISCHE SCHOENEN

**Mooie orthopedische schoenen.
HET KAN BIJ LA MER!**

Tel. 010 498 00 07 | info@la-merorthopedie.nl | www.la-merorthopedie.nl

Wonderkind Felix - 2023

Mendelssohn – *Jesus, meine Zuversicht* (selectie)
Beethoven – *Die Geschöpfe des Prometheus*
Mozart – *Requiem: Introitus*
Mendelssohn – *Kyrie in d*
Mendelssohn – *Wer nur den lieben Gott lässt walten*
Caroline Shaw – *And the swallow*
Mendelssohn – *Symfonie Nr. 1*

Ars Musica Orkest
Ars Musica Concertkoor
o.l.v. Patrick van der Linden
Presentatie David Prins (Muziektheater Hollands Diep)

30 september 2023	Oosterkerk, Hoorn	15.30 uur
30 september 2023	Goede Rede, Almere	20.00 uur
6 oktober 2023	Nieuw Jeruzalem Kerk, Emmeloord	20.00 uur
7 oktober 2023	Augustijnenkerk, Dordrecht	20.00 uur
13 oktober 2023	St. Jeroenskerk, Noordwijk	20.00 uur
14 oktober 2023	Burgwalkerk, Kampen	20.00 uur
27 oktober 2023	Zeeuwse Concertzaal, Middelburg	20.00 uur
28 oktober 2023	Energiehuis, Dordrecht	20.00 uur
3 november 2023	Sint- Janskerk, Gouda	20.00 uur
4 november 2023	Grote Kerk, Maassluis	20.00 uur
10 november 2023	Waalse Kerk, Amsterdam	20.00 uur
11 november 2023	Evangelische Broedergemeente, Zeist	20.00 uur

ARS MUSICA

Je reisgenoot in klassiek

Thine be the glory

(Samen) zingen
in Engelse stijl

Ars Musica Studentenkoor
o.l.v. Arjen Uitbeijerse
Gerben Budding, orgel

23 juni 2023, 20.00 uur – Grote Kerk, Wijk bij Duurstede
24 juni 2023, 20.00 uur – Grote Kerk, Oudewater

Lansigt
CONCERTEN EN
MUSIEKOPDRACHTEN

ROZA
GROEP.NL

arsmusica.nl

Creëer een wereld van verschil

*Samen ambitie
aanjagen*

Wij zijn een accountantskantoor dat het traditionele denken graag doorbreekt. Wij willen samen met u ondernemen en de drijvende kracht zijn achter uw ambities. Door naast u te staan en u te prikkelen, te inspireren en te stimuleren in uw ondernemerschap. Zin om scherp en toekomstgericht te sparren? Neem dan vandaag nog contact met ons op.